

گزارش جهانی سازمان عفو بین الملل

احکام مرگ

و اعدام‌ها

سال ۲۰۲۵

AMNESTY
INTERNATIONAL

عفو بین‌الملل جنبشی است متشکل از ۱۰ میلیون انسان که تلاش می‌کند حس انسانیت تمام انسان‌ها را برانگیزد و برای تغییراتی کارزار کند که موجب بهره‌مندی تمام انسان‌ها از حقوق انسانی‌شان شود. چشم‌انداز ما تحقق جهانیست که در آن سیاستمداران به تعهدات خود عمل کنند، قوانین بین‌المللی را محترم بشمارند و برای اعمال خود پاسخگو شوند.

ما بدون وابستگی به هر دولت یا هرگونه ایدئولوژی سیاسی و فارغ از هرگونه منافع اقتصادی یا گرایش‌های مذهبی عمل می‌کنیم و هزینه‌های ما عمدتاً از طریق کمک‌های مالی اعضا و سایر اشخاص و نهادها تأمین می‌شود.

ما باور داریم که با شفقت و فعالیت در همبستگی با مردم در هر نقطه جهان می‌توان وضعیت جوامع را در جهت بهتر شدن تغییر داد.

به استثنای مواردی که به طور مشخص ذکر شده باشند، متن این گزارش تحت قوانین «Creative Commons» (ارجاع، مقصد غیرتجاری، بدون اشتقاق، بین‌المللی، نسخه ۴.۰) قرار دارد.

برای اطلاعات بیشتر لطفاً به صفحه مجوزها در وبسایت ما رجوع کنید:
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>

اگر بخشی اعم از متن یا عکس به یک صاحب حقوق متفاوت از سازمان عفو بین‌الملل نسبت داده شده باشد، آن بخش دیگر تحت قوانین «Creative Commons» قرار نمی‌گیرد.

این گزارش در سال ۲۰۲۶ (۱۴۰۵) توسط عفو بین‌الملل منتشر شده است.

فهرست

۱. پیش‌گفتار..... ۴
۲. مجازات اعدام در خاورمیانه و آفریقای شمالی..... ۵
 - ۲.۱ روندهای منطقه‌ای..... ۵
 - ۲.۲ ایران..... ۸
 - ۲.۳ عربستان سعودی..... ۱۰
 - ۲.۴ سایر کشورهای منطقه..... ۱۱
- پیوست ۱ - اعدام‌ها و احکام مرگ ثبت‌شده در سال ۲۰۲۵..... ۱۵
- پیوست ۲ - کشورهای لغوکننده و ابقاکننده مجازات مرگ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵..... ۳۷
 ۱. فهرست ۱۱۳ کشور که مجازات اعدام را برای کلیه جرایم لغو کرده‌اند..... ۳۷
 ۲. فهرست ۹ کشور که مجازات اعدام را فقط برای جرایم معمولی لغو کرده‌اند..... ۳۸
 ۳. فهرست ۲۳ کشور که در عمل مجازات اعدام را متوقف کرده‌اند..... ۳۸
 - فهرست ۵۴ کشور ابقاکننده مجازات اعدام..... ۳۸
- پیوست ۳ - تصویب معاهدات بین‌المللی تا تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵..... ۳۹
 - دومین پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی با هدف لغو مجازات اعدام..... ۳۹
 - پروتکل مربوط به کنوانسیون آمریکایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام..... ۳۹
 - پروتکل شماره ۶ مربوط به کنوانسیون حقوق بشر اروپا برای لغو مجازات اعدام..... ۴۰
 - پروتکل شماره ۱۳ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام در هر شرایطی..... ۴۰
- پیوست ۴ - نتایج رأی‌گیری قطعنامه ۶۰/۱۷ شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، مصوب ۱۷ اکتبر ۲۰۲۵..... ۴۱

۱. پیش‌گفتار

این گزارش ترجمه فارسی بخش خاورمیانه و شمال آفریقای گزارش جهانی عفو بین‌الملل درباره موارد صدور و اجرای حکم اعدام توسط دستگاه قضایی کشورها در دوره‌ی ژانویه تا دسامبر ۲۰۲۵ (دی ۱۴۰۳ تا دی ۱۴۰۴) است. همانند گزارش‌های سالانه‌ی قبلی، اطلاعات مندرج در گزارش جهانی از منابع مختلف گردآوری شده است، از جمله: آمار رسمی، احکام قضایی، اطلاعات کسب‌شده از افرادی که به اعدام محکوم شده‌اند و خانواده‌ها و وکلایشان، گزارش‌های رسانه‌ای و در مورد تعدادی از کشورها، سایر نهادهای جامعه‌ی مدنی. اطلاعاتی که در این گزارش آمده تنها شامل موارد صدور و اجرای حکم اعدام و نیز سایر جهات استفاده از مجازات اعدام، مانند تخفیف‌ها و معافیت‌ها می‌شود که از سوی منابع معتبر تأیید شده‌اند. در بسیاری از کشورها، دولت‌ها اطلاعاتی در خصوص به کارگیری مجازات اعدام منتشر نمی‌کنند. در چین و ویتنام، اطلاعات مربوط به مجازات اعدام در ردیف اسرار حکومتی به شمار می‌رود و محرمانه محسوب می‌شود. درباره بعضی از کشورها - به‌ویژه بلاروس، لائوس و کره شمالی - با توجه به وضع محدودیت‌ها از جانب حکومت، اطلاعات اندکی در خصوص استفاده از مجازات اعدام در سال ۲۰۲۵ به دست آمد یا این که هیچ اطلاعاتی در دسترس نبود. بنابراین، در مورد تعداد قابل توجهی از کشورها، آمار عفو بین‌الملل در خصوص به کارگیری مجازات اعدام، آماری حداقلی است و آمار واقعی احتمالاً بالاتر است.

عفو بین‌الملل در سال ۲۰۰۹ انتشار آمار تخمینی در مورد به کارگیری حکم اعدام در کشور چین را متوقف کرد؛ این تصمیم به دنبال بروز نگرانی‌هایی در خصوص سوءاستفاده‌ی مقام‌ها و مسئولان چین از ارقام ارائه‌شده از جانب این سازمان اتخاذ شد. عفو بین‌الملل همواره خاطر نشان کرده است که آماری که در مورد چین توانسته منتشر کند به شکل چشمگیری کمتر از آمار واقعی بوده و این به دلیل محدودیت‌هایی است که در زمینه‌ی دسترسی به اطلاعات وجود دارد. دولت چین هنوز هیچ‌گونه آماری در خصوص احکام اعدام منتشر نکرده است؛ با این حال، اطلاعات موجود حکایت از آن دارد که هر ساله هزاران نفر به مرگ محکوم شده و اعدام می‌شوند. عفو بین‌الملل بار دیگر از مقام‌ها و مسئولان چین می‌خواهد که اطلاعات مربوط به احکام اعدام در این کشور را منتشر کنند.

عفو بین‌الملل چنانچه بعد از انتشار این گزارش به اطلاعات تازه‌ای دست پیدا کرده و بتواند درستی آن را تأیید کند، آمارهای منتشرشده را به‌صورت آنلاین در پایگاه اینترنتی خود به نشانی زیر به‌روزرسانی خواهد کرد:

www.amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty

در جدول‌ها و فهرست‌های این گزارش، علامت + نشان می‌دهد که رقم ثبت شده حداقلی است و تعداد واقعی اعدام‌ها از نظر عفو بین‌الملل بیشتر است. علامت + بدون ذکر عددی کنار آن بدین معناست که عفو بین‌الملل اطمینان دارد که بیش از یک اعدام در کشور مربوطه صورت گرفته اما ارائه یک رقم دقیق یا حداقلی غیرممکن بوده است.

عفو بین‌الملل در تمامی موارد و بدون استثنا، فارغ از ماهیت جرم یا شرایط ارتکاب آن، فارغ از مجرمیت، بی‌گناهی، یا سایر مشخصات متهم و صرف نظر از شیوه‌ای که حکومت‌ها برای اجرای حکم اعدام به کار می‌برند، مخالف صدور و اجرای مجازات اعدام است؛ این سازمان برای الغای کامل مجازات اعدام مبارزه می‌کند.

۲. مجازات اعدام در خاورمیانه و آفریقای شمالی

۲.۱ روندهای منطقه‌ای

- مقام‌های جمهوری اسلامی ایران بیش از دو هزار اعدام انجام دادند؛ بالاترین رقمی که عفو بین‌الملل از سال میلادی ۱۹۸۱ تاکنون در ایران ثبت کرده است. در همین حال، مقام‌ها مجازات اعدام را همچنان به‌عنوان ابزاری برای ارعاب و سرکوب به کار گرفتند.
- شمار اعدام‌ها در عربستان سعودی به بالاترین رقم ثبت‌شده تا حالا رسید، و در کویت نیز در مقایسه با سال ۲۰۲۴ تقریباً سه برابر شد.
- مقام‌های امارات متحده عربی برای نخستین بار از سال ۲۰۲۱ بار دیگر اجرای احکام اعدام را از سر گرفتند.
- در عراق با توجه به این‌که اصلاحات قانونی جدید امکان بازبینی پرونده‌ها را فراهم کرد، اجرای اعدام به صورت گسترده متوقف ماند؛ شورای وزیران لبنان نیز از طرحی برای لغو مجازات اعدام حمایت کرد.

کشور	اعدام‌های ثبت شده در سال ۲۰۲۵	احکام اعدام ثبت شده در سال ۲۰۲۵	شمار افرادی که مشخص بود تا پایان سال ۲۰۲۵ زیر حکم اعدام هستند
اردن	۰	+۶	+۲۰۰
اسرائیل	۰	۰	۰
الجزایر	۰	۱۱	+۲۷۳
امارت متحده عربی	۳	۳	+
ایران	+۲۱۵۹ ^۱	+	+
بحرین	۰	۱	۲۶
تونس	۰	+۱۸	+۱۶۵

^۱ - مرکز حقوق بشر بحرین، «بیانیه درباره مجازات اعدام در بحرین»، ۱۰ اکتبر ۲۰۲۵، <https://bahrainrights.net/?p=137208>

^۲ - آمار مربوط به احکام اعدام را «بتکار مصر برای حقوق شخصی» (EIRP) ارائه داده است. عفو بین‌الملل در این زمینه با «کمیسیون حقوق و آزادی‌های مصر» (ECRF) هم مشورت کرده است.

دولت فلسطین ^۳		
سوریه	۰	+۱
عراق	+	+۷۹
عربستان سعودی	+۳۶۵	+
عمان	۰	۰
قطر	۰	+۴
کویت	۱۷	۱۵
لبنان	۰	۱
لیبی	۰	+۱۳ ^۴
مراکش/صحرائی غربی	۰	۱
مصر	۲۳	۵۴۹۲
یمن	+۵۱	+۹۴

دولت‌های منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا در میانه‌ی احیای سیاست‌های کیفری سخت‌گیرانه برای مواد مخدر و نقض مداوم اصول حفاظتی و محدودیت‌های وضع‌شده در قوانین و استانداردهای بین‌المللی برای استفاده از مجازات اعدام، از این مجازات به عنوان ابزاری برای سرکوب مخالفان و برخورد شدید با تهدیدهای واقعی یا ادعایی علیه امنیت ملی استفاده کردند.

افزایش تکان‌دهنده اعدام‌های ثبت‌شده در ایران (۲۱۵۹) عامل اصلی آمار بالای اعدام در این منطقه بود (از دست‌کم

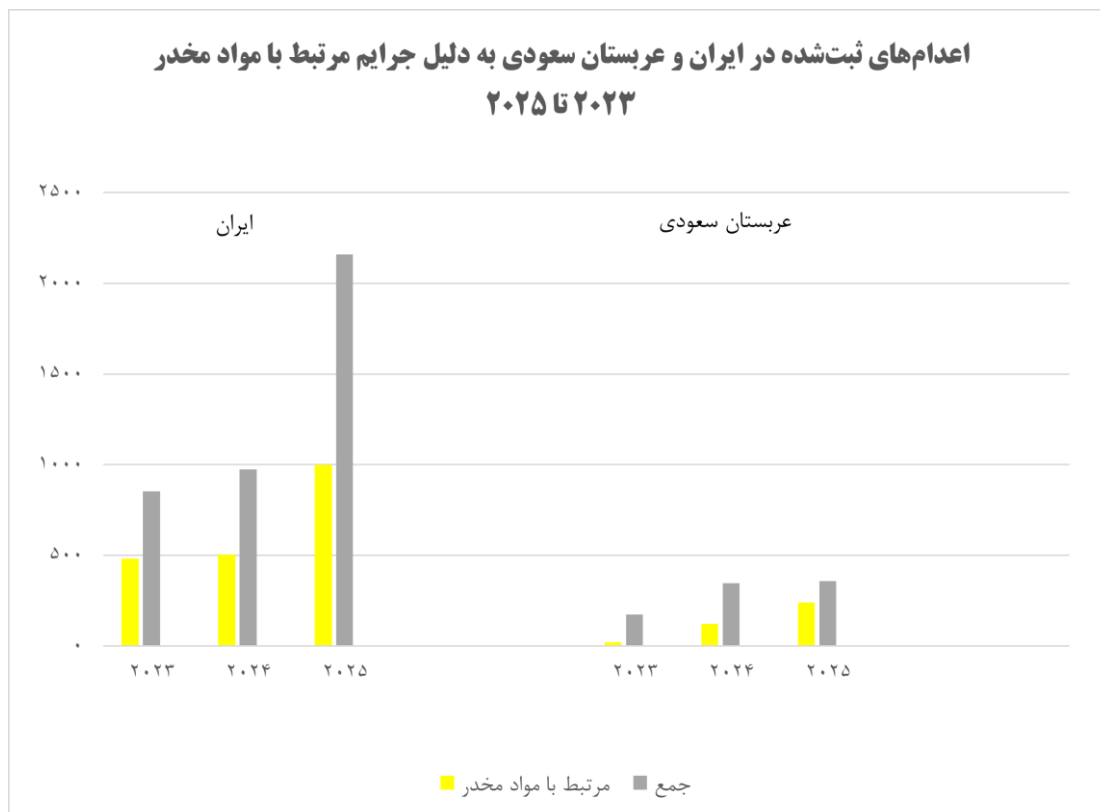
^۳- عفو بین‌الملل برای گردآوری گزارش‌های اعدام‌های انجام‌شده در سال ۲۰۲۵، همکاری نزدیکی با سازمان حقوق بشری بنیاد عبدالرحمن برومند داشته است. عفو بین‌الملل طیفی از منابع را مورد استفاده قرار داده است؛ این منابع شامل گزارش‌های رسمی مقامات جمهوری اسلامی و همچنین گزارش‌های تهیه‌شده از سوی سازمان‌های حقوق بشری مستقر در خارج از ایران است که به زندانیان، خانواده‌های اعدام‌شدگان و سایر منابع آگاه دسترسی دارند و هویت و وابستگی منابع آگاه را برای حفظ امنیت محفوظ نگاه می‌دارند. عفو بین‌الملل گزارش‌ها را برای اطمینان از قابل‌اعتماد بودن و جلوگیری از تکرار، مورد بررسی و تطبیق متقابل قرار داده است. این سازمان‌های حقوق بشری عبارتند از: کمپین فعالین بلوچ؛ حال‌وش (یک سازمان حقوق بشری بلوچی)؛ خبرگزاری مجموعه فعالان حقوق بشر (هرانا)؛ سازمان حقوق بشر در ایران؛ شبکه حقوق بشر کردستان؛ و سازمان حقوق بشری کردپا. عفو بین‌الملل درباره اعدام‌های انجام‌شده در سال ۲۰۲۵ اطلاعات منتشرنشده هم از سوی سازمان حقوق بشر ایران، حال‌وش و شبکه حقوق بشر کردستان دریافت کرده است. عفو بین‌الملل در چارچوب روش‌شناسی خود برای گردآوری و بررسی گزارش‌های مربوط به اعدام، از سازمان‌های حقوق بشری که از گزارش‌های آنها استفاده کرده است درباره روش‌شناسی‌شان اطلاعات دریافت کرده است. مطابق با روش‌شناسی این سازمان در گردآوری و بررسی گزارش‌های اعدام در ایران در سال ۲۰۲۴ و سال‌های پیش از آن، با توجه به گستردگی اعدام‌ها در دهه‌ها زندان در سراسر کشور، عفو بین‌الملل در موقعیتی نیست که بتواند هر یک از اعدام‌های گزارش‌شده را به‌طور مستقل و از طریق منابع اولیه تحقیق کند؛ بلکه اطلاعات را از سازمان‌های معتبر، که هر یک به منابع متنوعی در داخل ایران دسترسی دارند، گردآوری و با یکدیگر تطبیق داده است. در تعداد محدودی از موارد، عفو بین‌الملل اعدام‌ها را از طریق منابع مستقیم، از جمله خانواده‌ها و وکلا، مستندسازی کرده و احکام دادگاه را نیز مورد بررسی قرار داده است.

^۴- شمار احکام اعدام به احتمال زیاد به‌مراتب بیشتر است، زیرا این آمارها تنها اعدام‌های شناخته‌شده در غرب لیبی را در بر می‌گیرند که تحت کنترل «دولت وحدت ملی» (GNU) قرار دارد. در مناطقی که در شرق لیبی تحت کنترل عملی گروه مسلح «نیروهای مسلح عربی لیبی» قرار دارد، دادگاه‌های نظامی در محاکمه‌های غیرعلنی که دور از دسترس عموم، از جمله خانواده‌های متهمان، برگزار می‌شود احکام محکومیت، حبس و اعدام صادر کرده‌اند.

^۵- آمارها به دلیل وقوع درگیری در دسترس نیست.

۱۴۴۲ مورد در سال ۲۰۲۴ به ۲۶۱۱ مورد در سال ۲۰۲۵. در چند کشور دیگر نیز افزایش شمار اعدام‌های ثبت‌شده نگران‌کننده بود؛ به طوری که مقام‌های عربستان سعودی در سال ۲۰۲۵ از بالاترین رقم ثبت‌شده خود در سال ۲۰۲۴ عبور کردند (از دست‌کم ۳۴۵ مورد به دست‌کم ۳۵۶ مورد). اعدام‌ها در کویت تقریباً سه برابر شد و از ۶ مورد در سال ۲۰۲۴ به ۱۷ مورد رسید؛ در مصر نیز این آمار تقریباً دو برابر شد و از ۱۳ به ۲۳ مورد افزایش یافت. در یمن، آمار سالانه بیش از یک‌سوم افزایش یافت و از دست‌کم ۳۸ مورد به دست‌کم ۵۱ مورد رسید.

از مجموع ۲۶۱۱ مورد ثبت‌شده، رقم تکان‌دهنده ۱۲۴۰ مورد (۴۷٪) از اعدام‌ها برای جرایم مرتبط با مواد مخدر بود؛ جرایمی که اعمال مجازات اعدام برای آن‌ها بر اساس قوانین و استانداردهای بین‌المللی ممنوع است.

در امارات متحده عربی برای نخستین بار از سال ۲۰۲۱، مقام‌ها حکم اعدام کسانی را اجرا کردند. در عمان و سوریه که در سال ۲۰۲۴ چندین مورد اعدام در آن‌ها اجرا شده بود، و در لیبی که آخرین اعدام تاییدشده از سوی عفو بین‌الملل در آن در سال ۲۰۱۰ رخ داد، در سال ۲۰۲۵ هیچ اعدامی ثبت نشد. عفو بین‌الملل نتوانست تایید کند که آیا در فلسطین اعدام‌هایی انجام شده است یا خیر.

شمار احکام اعدام ثبت‌شده به ۷۴۳ مورد رسید. مهمترین تغییرات در مقایسه با سال ۲۰۲۴ در مصر و یمن مشاهده شد؛ در مصر مجموع موارد ثبت‌شده بیش از یک‌سوم افزایش یافت (از دست‌کم ۳۶۵ مورد به دست‌کم ۴۹۲ مورد). در یمن اما آمار اعدام کاهشی ۳۸ درصدی داشت (از دست‌کم ۱۵۲ مورد به دست‌کم ۹۴ مورد). صدور احکام اعدام جدید برای جرایم مربوط به مواد مخدر در هشت کشور محرز شده است.

الجزایر مجازات اعدام برای جرایم مرتبط با مواد مخدر را وارد قوانین خود کرد، و در همان حال کویت دامنه شرايطی

را که بر اساس آن قاچاق مواد مخدر منجر به مجازات اعدام می‌شود، گسترش داد. در اسرائیل، پارلمان چندین طرح قانون را برای گسترش و تسهیل استفاده تبعیض‌آمیز از مجازات اعدام علیه فلسطینیان را، از جمله از طریق مجازات اعدام الزامی، بررسی کرد.^۶

۲.۲ ایران

مقام‌های جمهوری اسلامی ایران استفاده از مجازات اعدام را به‌عنوان ابزاری برای سرکوب سیاسی و کنترل تشدید کردند؛ امری که به افزایش بی‌سابقه شمار اعدام‌ها دامن زد. پس از جنگ ۱۲ روزه با اسرائیل در خرداد ۱۴۰۴ (ژوئن ۲۰۲۵)، افزایش چشمگیری در این زمینه ثبت شد؛ به‌طوری که ۶۵۴ اعدام از ژانویه تا ژوئن و ۱۵۰۵ اعدام از ژوئیه تا دسامبر به ثبت رسید. مجموع ۲۱۵۹ اعدامی که مشخص است در سال ۲۰۲۵ اجرا شده‌اند، بالاترین رقم ثبت‌شده از سال میلادی ۱۹۸۱ تاکنون بود.

استفاده از حکم اعدام برای مجازات افرادی که در جریان خیزش «زن زندگی آزادی» از شهریور تا اوایل دی ۱۴۰۱ (سپتامبر تا دسامبر ۲۰۲۲) و پس از آن، نظام جمهوری اسلامی ایران را به چالش کشیدند یا گمان می‌رفت که به چالش کشیده‌اند، همچنان ادامه یافت. دست‌کم دو معترض پس از آن که به اتهام جرایم انتسابی در جریان اعتراضات «زن زندگی آزادی» در دادرسی‌هایی به‌شدت ناعادلانه در دادگاه‌های انقلاب به مرگ محکوم شدند، اعدام شدند.^۷ به گفته منابع، هر دوی آن‌ها اعلام کرده بودند که برای گرفتن «اعتراف»، تحت شکنجه قرار گرفته‌اند؛ با این حال، شکایت‌های آن‌ها هرگز بررسی نشد. در ویدیویی از یکی از معترضان اعدام شده به نام مجاهد (عباس) کورکوری که از رسانه‌های حکومتی پخش شد، او در حالی که روی تخت بیمارستان است و بازوی آسیب‌دیده‌اش به‌وضوح دیده می‌شود، در حال «اعتراف» نشان داده می‌شود.^۸ ده‌ها تن دیگر نیز که در ارتباط با اعتراضات بازداشت شده بودند و مخالفان سیاسی، همچنان زیر حکم اعدام باقی مانده‌اند.

در پی درگیری‌های نظامی میان اسرائیل و ایران و به دنبال حمله‌های نظامی اسرائیل به ایران در خرداد ۱۴۰۴ (ژوئن ۲۰۲۵)، مقام‌های جمهوری اسلامی ایران تحت لوای امنیت ملی، استفاده از مجازات اعدام را تشدید کردند. مقام‌های ارشد، از جمله غلامحسین محسنی اژه‌ای، رئیس قوه قضائیه، خواستار تسریع در برگزاری محاکمه‌ها و اجرای احکام اعدام برای افرادی شدند که به «حمایت» یا «همکاری» با دولت‌های متخاصم، از جمله اسرائیل، متهم شده بودند. مجلس شورای اسلامی ایران نیز «قانون تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی» را تصویب کرد؛ قانونی که دامنه استفاده از مجازات اعدام را گسترش داد و شامل اتهام‌های مبهمی در حوزه امنیت ملی مانند «همکاری با دولت‌های متخاصم» و «جاسوسی» شد که

^۶ - عفو بین‌الملل، «اسرائیل باید بی‌درنگ روند تصویب لایحه تبعیض‌آمیز مجازات اعدام را متوقف کند»، ۱۱ نوامبر ۲۰۲۵.

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/11/israel-must-immediately-halt-legislation-of-discriminatory-death-penalty-bill>؛ «اسرائیل/سرزمین‌های اشغالی فلسطین: پیشنهادهای قانونی درباره مجازات اعدام، حقوق بین‌الملل را نقض می‌کنند» (ACT 50/0677/2026)، ۳ فوریه ۲۰۲۶، <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/0677/2026/en>.

^۷ - عفو بین‌الملل، «ایران: اعدام خودسرانه معترض خیزش زن، زندگی، آزادی پس از دادرسی نمایشی و شکنجه»، ۱۱ ژوئن ۲۰۲۵، <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/06/iran-arbitrary-execution-of-woman-life-freedom-protester-after-sham-trial-and-torture/>

^۸ - عفو بین‌الملل، «ایران: اعدام خودسرانه معترض خیزش زن، زندگی، آزادی پس از دادرسی نمایشی و شکنجه»، ۱۱ ژوئن ۲۰۲۵، <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/06/iran-arbitrary-execution-of-woman-life-freedom-protester-after-sham-trial-and-torture/>

صدور مجازات اعدام برای آن‌ها را اجباری می‌سازد. این قانون در ۲۳ مهر ۱۴۰۴ (۱۵ اکتبر ۲۰۲۵) اجرایی شد.^۹ از ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ (۱۳ ژوئن ۲۰۲۵) تا پایان سال میلادی، دست‌کم ۱۱ مرد در پی محکومیت به اتهام جاسوسی برای اسرائیل در دادرسی‌هایی به شدت ناعادلانه اعدام شده‌اند.^{۱۰}

اعدام‌های خودسرانه در پی دادرسی‌های به شدت ناعادلانه در دادگاه‌های انقلاب انجام شدند؛ دادگاه‌هایی که صلاحیت رسیدگی به جرایم مرتبط با امنیت ملی و مواد مخدر را دارند. این دادگاه‌ها استقلال ندارند، تحت نفوذ نهادهای امنیتی و اطلاعاتی عمل می‌کنند و به‌طور معمول احکام محکومیت و اعدام را بر پایه «اعتراف»‌های اجباری اخذ شده زیر شکنجه صادر می‌کنند. مقام‌ها افزون بر این، اتهام‌های بسیار گسترده و با تعاریف مبهم نظیر «محرابه»، «افساد فی‌الارض» و «بغی»، یا ترکیبی از آن‌ها، علیه دگراندیشان و مخالفان مظنون استفاده کردند که به ۴۵ مورد اعدام ثبت‌شده انجامید. از جمله این موارد، بهروز احسانی و مهدی حسنی، دو مخالف سیاسی، بودند که پس از محکومیت در ارتباط با اتهام‌های «محرابه»، «افساد فی‌الارض» و «بغی»، در خرداد ۱۴۰۴ (ژوئن ۲۰۲۵) به صورت خودسرانه و مخفیانه اعدام شدند. آن‌ها پیش از برگزاری دادگاه، نزدیک به دو سال از دسترسی به وکلای خود محروم بودند و سپس در دادگاهی محاکمه شدند که تنها پنج دقیقه طول کشید و در جریان آن نیز اجازه نیافتند از خود دفاع کنند. «اعتراف‌های» اجباری که از طریق ضرب‌وشتم، نگهداری طولانی‌مدت در سلول انفرادی و تهدید به آزار بیشتر این دو مرد و خانواده‌هایشان گرفته شده بود، به عنوان مدرک برای محکوم کردن آن‌ها مورد استفاده قرار گرفت.^{۱۱}

در پایان سال، ده‌ها نفر از جمله دو زن به نام‌های پخشان عزیزی، امدادگر بشردوستانه از اقلیت کرد ایران، و زهرا شهباز طبری دگراندیش و مخالف سیاسی ۶۷ ساله پس از محکوم شدن به اتهام‌های «محرابه»، «افساد فی‌الارض» و «بغی» همچنان در خطر اجرای حکم اعدام قرار داشتند.

نزدیک به نیمی از اعدام‌های ثبت‌شده در ایران، به جرایم مرتبط با مواد مخدر مربوط بود؛ به‌طوری که شمار آن‌ها از ۵۰۵ مورد در سال ۲۰۲۴ (۵۲ درصد از کل اعدام‌ها) به ۹۹۸ مورد در سال ۲۰۲۵ (۴۶ درصد از کل) افزایش یافت. این افزایش، بازتاب‌دهنده روند صعودی مشمزن‌کننده‌ای است که از سال ۱۴۰۰ (۲۰۲۱) ثبت شده است، یعنی از زمانی که مقام‌ها در تلاشی معیوب و ناکارآمد برای مهار مصرف و قاچاق مواد مخدر، سیاست‌های به شدت تنبیهی و مرگبار را از سر گرفتند.

استفاده از مجازات اعدام، افزون بر این، همچنان به‌طور نامتناسبی بر اقلیت‌های تحت ستم در ایران، به‌ویژه جوامع کرد، بلوچ و افغان، اثر گذاشت. دست‌کم ۱۵۱ مورد از کل اعدام‌ها به شهروندان بلوچ اختصاص داشت. شمار شهروندان افغانستان و افراد افغان‌تبار که در سال ۲۰۲۵ اعدام شدند، در مقایسه با سال ۲۰۲۴ از ۸۰ نفر به ۱۰۱

^{۱۰} - شورای حقوق بشر، گزارش هیات حقیقت‌یاب مستقل بین‌المللی درباره جمهوری اسلامی ایران، سند سازمان ملل A/HRC/61/60، ۱۹ اسفند ۱۴۰۴ (۱۰ مارس ۲۰۲۶)، بند ۸۸، <https://www.ohchr.org/sites/default/files/2026-03/a-hrc-61-60-auv.pdf>

^{۱۱} - عفو بین‌الملل، «ایران: افزایش نگرانی‌ها از شکنجه و اعدام افراد متهم به 'جاسوسی' برای اسرائیل»، ۳۰ خرداد ۱۴۰۴ (۲۰ ژوئن ۲۰۲۵)، <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/06/iran-growing-fears-over-torture-and-executions-of-individuals-accused-of-espionage-for-israel/>، دو مرد دیگر که به این جرایم محکوم شده بودند، پیش از ماه خرداد اعدام شدند.

^{۱۲} - عفو بین‌الملل، «ایران: اعدام‌های مخفیانه هولناک در بحیوچه تشدید سرکوب‌های سیاسی»، ۶ مرداد ۱۴۰۴ (۲۸ ژوئیه ۲۰۲۵)، <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/07/iran-horrifying-secret-executions-amid-mounting-political-repression/>

نفر افزایش یافت. دست کم ۱۲۶ نفر از کسانی که در سال ۲۰۲۵ اعدام شدند، گرد بودند.

مقامها دست کم یک نفر به نام محمدرضا شیخزاده را که در زمان ارتکاب جرم کمتر از ۱۸ سال داشت، اعدام کردند؛^{۱۲} دست کم دو نفر دیگر از افرادی که در سال ۲۰۲۵ اعدام شده‌اند، ممکن است در زمان وقوع جرم زیر ۱۸ سال سن داشته‌اند. ده‌ها نفر دیگر نیز به دلیل جرایم ادعایی که در زمان وقوع آن زیر ۱۸ سال سن داشتند، همچنان در صف اعدام باقی مانده‌اند.

۲.۳ عربستان سعودی

مقامهای عربستان سعودی همچنان با نرخ هشداردهنده به اجرای احکام اعدام ادامه دادند؛ آن هم در حالی که بارها محدودیت‌های مقرر در قوانین و استانداردهای بین‌المللی حقوق بشر درباره به‌کارگیری این مجازات را به کلی نادیده گرفتند و در بسیاری از موارد نیز حق برخورداری از دادرسی عادلانه را نقض کردند. شمار اعدام‌های اعلام‌شده از سوی منابع رسمی به رقم بی‌سابقه ۳۵۶ مورد رسید که ناشی از افزایش هشداردهنده‌ی شمار پرونده‌های مرتبط با مواد مخدر بود. ۱۲۲ اعدام ثبت‌شده به دلیل جرایم مرتبط با مواد مخدر، ۶۷ درصد از کل اعدام‌ها را تشکیل می‌داد؛ رقمی که از ۱۲۲ مورد در سال ۲۰۲۴ (۳۵ درصد) و تنها دو مورد در سال ۲۰۲۳، به این سطح افزایش یافته بود. بخش قابل توجهی از این اعدام‌ها، ۱۸۸ مورد معادل ۷۸ درصد از کل اعدام‌های مرتبط با مواد مخدر در سال ۲۰۲۵، به اتباع خارجی اختصاص داشت.

عربستان سعودی تنها در ژوئن ۲۰۲۵ حکم اعدام ۴۶ نفر، شامل ۳۷ مورد برای جرایم مرتبط با مواد مخدر، را اجرا کرد که به طور متوسط بیش از یک اعدام در روز برای جرایم مرتبط با مواد مخدر است. از این تعداد، ۳۴ نفر شهروندان خارجی از کشورهای مصر، اتیوپی، اردن، نیجریه، پاکستان، سومالی و سوریه بودند.^{۱۳} از جمله این‌ها، عصام احمد، ماهی‌گیر مصری، بود که به دلیل جرایم مرتبط با مواد مخدر در ماه دسامبر اعدام شد.^{۱۴} مقام‌های عربستان سعودی او را در دسامبر ۲۰۲۱ در یک قایق ماهیگیری در مسیر میان عربستان سعودی و مصر بازداشت کردند. عصام احمد اعلام کرد که فردی با تهدید اسلحه او را وادار کرده است مواد مخدر را جابه‌جا کند. نوامبر ۲۰۲۲، دادگاه کیفری تبوک او را پس از یک دادرسی به‌شدت ناعادلانه، به دلیل جرایم غیرخوشونت‌آمیز مرتبط با مواد مخدر به اعدام محکوم کرد.^{۱۵} او گفته بود که بلافاصله پس از بازداشت، تحت شکنجه قرار گرفته و زیر شکنجه به قاچاق مواد مخدر «اعتراف» کرده است. او در تمام دوران بازداشت و تحقیقات، از دسترسی به وکیل محروم بود.

بیش‌تر اعدام‌هایی که در عربستان سعودی اجرا شد، به آستانه «جدی‌ترین جرایم» در قوانین و استانداردهای

^{۱۲} حال‌وش، «اجرای حکم اعدام دست‌کم یک زندانی کودک‌مجرم بلوچ در زندان ایرانشهر»، ۱۰ مهر ۱۴۰۴ (۲ اکتبر ۲۰۲۵)،

<https://haalvsh.org/2025/10/02/%d8%a7%d8%ac%d8%b1%d8%a7%db%8c-%d8%ad%da%a9%d9%85-%d8%a7%d8%b9%d8%af%d8%a7%d9%85-%d8%af%d8%b3%d8%aa%da%a9%d9%85-%db%8c%da%a9-%d8%b2%d9%86%d8%af%d8%a7%d9%86%db%8c-%da%a9%d9%88%d8%af%da%a9-%d9%85%d8%ac/>

^{۱۳} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: گزارش جدید افزایش نگران‌کننده اعدام‌ها، از جمله اعدام شهروندان خارجی محکوم به جرایم مرتبط با مواد مخدر را محکوم می‌کند»، ۷ ژوئیه ۲۰۲۵، <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/07/saudi-arabia-escalation-executions-foreign-nationals-drug-related-offences/>

[related-offences/](https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/07/saudi-arabia-escalation-executions-foreign-nationals-drug-related-offences/)

^{۱۴} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: اطلاعات تکمیلی: اعدام عصام احمد پس از دادرسی به‌شدت ناعادلانه»

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/0585/2025/en/>، ۲۲ دسامبر ۲۰۲۵، (MDE 23/0585/2025)

^{۱۵} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: اطلاعات تکمیلی: اعدام عصام احمد پس از دادرسی به‌شدت ناعادلانه»

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/0585/2025/en/>، ۲۲ دسامبر ۲۰۲۵، (MDE 23/0585/2025)

بین‌المللی حقوق‌بشر، که به معنای قتل عمد تفسیر می‌شود، نمی‌رسیدند. افزون بر جرایم مرتبط با مواد مخدر، دیگر اعدام‌های اجرا شده به دلیل جرایمی که به این آستانه نمی‌رسیدند، شامل این موارد بود: سرقت مسلحانه (۲ مورد)؛ سرقت مسلحانه همراه با جرایم مرتبط با مواد مخدر (یک مورد)؛ آدم‌ربایی، جعل و جادوگری (۲ مورد)؛ آدم‌ربایی و تجاوز جنسی (یک مورد)؛ آدم‌ربایی و آزار جنسی (یک مورد)؛ معاونت در قتل (۲ مورد)؛ و تجاوز جنسی (یک مورد).

۴۵ مورد اعدام برای جرائم مرتبط با تروریسم بود که به صورت موسع تعریف شده‌اند؛ اعدام‌هایی که در بسیاری از موارد دامن افرادی از اقلیت شیعه این کشور را گرفت که از اعتراضات «ضدحکومتی» بین سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۱۳ حمایت کرده بودند.

۵۸ نفر، از جمله دو زن، به جرم قتل و سه مرد هم به جرم سرقت مسلحانه و قتل اعدام شدند. کسانی که در زمان ارتکاب جرایم انتسابی کمتر از ۱۸ سال سن داشتند، همچنان با خطر اجرای حکم اعدام روبه‌رو بودند؛ از جمله به دلیل جرائم مرتبط با مشارکت در اعتراضات ضدحکومتی و پس از دادرسی‌هایی به شدت ناعادلانه که عمدتاً بر «اعتراف‌های» اخذ شده زیر شکنجه متکی بود.^{۱۶} مقام‌های عربستان سعودی ۲۱ اوت ۲۰۲۵، جلال لباد متولد ۳ آوریل ۱۹۹۵ را اعدام کردند؛ او پیشتر در ارتباط با مشارکتش در اعتراضات سال‌های ۲۰۱۱ و ۲۰۱۲ علیه نحوه برخورد با اقلیت شیعه عربستان در قطیف و نیز حضورش در مراسم تشییع افرادی که به دست نیروهای امنیتی کشته شده بودند، تحت پیگرد قرار گرفته و بازداشت شده بود. ۱ اوت ۲۰۲۲ دادگاه کیفری ویژه عربستان (SCC) او را به دلیل جرایم انتسابی که در ۱۶ و ۱۷ سالگی مرتکب شده بود، مجرم شناخت و به اعدام محکوم کرد.^{۱۷}

۲۰ اکتبر ۲۰۲۵، مقام‌های عربستان سعودی عبدالله الدرازی را به دلیل جرایم انتسابی که ادعا شده او زیر ۱۸ سالگی مرتکب شده بود، اعدام کردند. عبدالله الدرازی ۲۰ فوریه ۲۰۱۸، پس از دادرسی به شدت ناعادلانه‌ای که بر «اعتراف‌های» اخذ شده زیر شکنجه متکی بود، به اعدام محکوم شده بود. دادگاه کیفری ویژه عربستان (SCC)، عبدالله الدرازی را در پی مشارکتش در «ناآرامی‌های قطیف ادر استان شرقی با اکثریت شیعه‌آ، سر دادن شعار علیه حکومت و ایجاد آشوب» و نیز «حمله به ماموران امنیتی با کوکتل مولوتوف»، به اتهام‌های مرتبط با «تروریسم» محکوم کرد. عبدالله الدرازی در زمان ارتکاب جرایم انتسابی، ۱۷ ساله بود.^{۱۸}

۲.۴ سایر کشورهای منطقه

تمامی احکام اعدام ثبت‌شده در الجزایر، علیه مردانی صادر شد که به جرم قتل محکوم شده بودند. قانون جدیدی که در ماه ژوئیه اجرایی شد، قانون شماره ۰۴-۱۸ مورخ ۲۵ دسامبر ۲۰۰۴ درباره کنترل مواد مخدر را اصلاح کرد تا

^{۱۶} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: دو مرد جوان در خطر قریب‌الوقوع اعدام: عبدالله الدرازی، جلال اللباد»، (MDE 23/7363/2023)، ۱۷ ژانویه ۲۰۲۴.

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/7363/2023/en/>

^{۱۷} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: اطلاعات تکمیلی: اعدام جلال اللباد به دلیل جرایم انتسابی در دوران کودکی» (MDE 23/0239/2025)، ۲۹ اوت ۲۰۲۵.

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/0239/2025/en/>

^{۱۸} عفو بین‌الملل، «عربستان سعودی: اطلاعات تکمیلی: اعدام عبدالله الدرازی به دلیل جرایم انتسابی در دوران کودکی» (MDE 23/0412/2025)، ۲۱ اکتبر ۲۰۲۵.

<https://www.amnesty.org/en/documents/mde23/0412/2025/en/>

دامنه شرایطی را که در آن جرایم مرتبط با مواد مخدر به صدور حکم اعدام می‌انجامد، گسترش دهد.^{۱۹} این قانون حمل، توزیع، فروش یا مصرف مواد مخدر را در صورتی که در نزدیکی مدارس یا دیگر مراکز آموزشی انجام شود، و در مورد مواد مخدر مصنوعی، در صورتی که علاوه بر موارد بالا در نزدیکی مراکز بهداشتی یا خدمات اجتماعی، یا در نهادهای عمومی یا اماکنی رُخ دهد که ورود به آن‌ها برای عموم آزاد است، مستوجب مجازات اعدام می‌داند. مجازات اعدام همچنین برای مجرمان سابقه‌داری پیش‌بینی شده است که مواد مخدر را به افراد زیر سن قانونی، افراد دارای نیازهای ویژه یا کسانی که تحت درمان ترک اعتیاد قرار دارند می‌فروشند؛ این مجازات افزون بر این، در مواردی اعمال می‌شود که ارتکاب جرم به مرگ منتهی شده باشد، با استفاده از سلاح گرم همراه باشد یا از سوی یک گروه مجرمانه فراملی انجام شود. در نهایت، مجازات اعدام همچنین در مواردی پیش‌بینی شده است که احتمال برود این جرم به بهداشت عمومی آسیب جدی بزند، با هدف تضعیف امنیت ملی، ایجاد فضای ناامنی و یا به نفع یک دولت خارجی انجام شده باشد؛ امری که نگرانی‌ها را درباره دامنه بیش از حد گسترده و مبهم این مقررات بیش‌تر می‌کند.

در سال ۲۰۲۵، هزاران نفر در مصر با اتهام‌های مرتبط با تروریسم، از جمله در دادرسی‌های دسته‌جمعی، به دادگاه ارجاع شدند؛ اتهام‌هایی که برخی از آن‌ها می‌تواند مجازات اعدام در پی داشته باشد.

در عراق پس از آن‌که پارلمان این کشور در ۲۱ ژانویه ۲۰۲۵ اصلاحیه‌ای بر قانون عفو عمومی (قانون شماره ۲۷ مصوب سال ۲۰۱۶) تصویب کرد، اجرای احکام اعدام تا حد زیادی متوقف شد.^{۲۰} این قانون به یک کمیته قضایی اختیار می‌دهد احکام مربوط به برخی جرایم که پیش از ژانویه ۲۰۲۵ رُخ داده‌اند و دامنه‌اش تا اتهام «وابستگی به/عضویت در سازمان‌های تروریستی» گسترده شده بازبینی کند، چنانچه احکام یادشده بر پایه «اعتراف‌های» گرفته‌شده «تحت اجبار»، شواهد ارائه‌شده از سوی مخبران ناشناس، یا «اعتراف‌های» افراد ثالث صادر شده باشند. دامنه این بازبینی به جرم «وابستگی یا عضویت در سازمان‌های تروریستی» نیز گسترش یافته است، مشروط بر این‌که این جرایم پیش از ژانویه ۲۰۲۵ رُخ داده باشند و محکومیت بر پایه «اعتراف‌های» اخذشده «تحت اجبار»، شواهد ارائه‌شده از سوی خبرچین‌های ناشناس، یا «اعتراف‌های» اشخاص ثالث صادر شده باشد. با این حال، عفو بین‌الملل اطلاعات معتبری دریافت کرد که امکان تأیید آن‌ها از سوی منابع رسمی وجود نداشت و حاکی از اجرای مخفیانه احکام اعدام بود؛ اعدام‌هایی که بدون اطلاع قبلی به وکلای افراد و اعضای خانواده‌هایشان انجام شده است.

صدور دست‌کم ۷۹ حکم اعدام جدید گزارش شده است؛ رقمی که در مقایسه با ۲۰۰ مورد ثبت‌شده در سال ۲۰۲۴، ۶۱ درصد کاهش نشان می‌دهد. این تعداد شامل ۲۷ حکم جدید بر اساس قانون مبارزه با تروریسم، ۳۵ حکم برای جرایم مرتبط با مواد مخدر، ۱۳ حکم برای قتل و یک حکم برای ارتکاب نسل‌کشی بود. سه زن نیز در میان افرادی بودند که به اعدام محکوم شدند: یک نفر برای قتل، یک نفر برای جرمی مرتبط با تروریسم و یک نفر برای جرمی

^{۱۹} قانون شماره ۲۵-۰۳ مورخ ۱ ژوئیه ۲۰۲۵، منتشرشده در روزنامه رسمی شماره ۴۳، <https://www.joradp.dz/FTP/jo-francais/2025/F2025043.pdf>

^{۱۴} این اصلاحیه ۲۹ بهمن ۱۴۰۳ (۱۷ فوریه ۲۰۲۵) در روزنامه رسمی منتشر شد.

مرتبط با مواد مخدر.

مقام‌های اقلیم کردستان عراق همچنان به تعلیق اجرای احکام اعدام پایبند ماندند. بر اساس اطلاعات در دسترس، سه مورد از ۷۹ حکم جدید اعدام، به جرم قتل در اقلیم کردستان صادر شده است.

در اردن یک زن در میان شش نفری بود که محکومیت آن‌ها به اعدام محرز شده است. یک حکم اعدام به دلیل جرمی مرتبط با تروریسم و پنج حکم نیز به جرم قتل صادر شد.

در کویت، در میان کسانی که اجرای حکم اعدام آن‌ها گزارش شد، یک زن و دست‌کم شش شهروند خارجی بودند. از میان ۱۷ اعدام ثبت‌شده در این کشور، ۱۴ مرد و یک زن به جرم قتل، و دو مرد ایرانی به جرم قاچاق مواد مخدر به اعدام محکوم شده بودند. شمار احکام اعدام ثبت‌شده در مقایسه با آمار ثبت شده سال ۲۰۲۴ دو برابر شد؛ ۱۰ حکم به جرم قتل، ۴ حکم برای جرایم مرتبط با مواد مخدر و یک حکم برای آدم‌ربایی صادر شدند. دو زن و دست‌کم شش شهروند خارجی در میان افرادی هستند که به اعدام محکوم شدند.

۱۴ دسامبر ۲۰۲۵، فرمان قانونی شماره ۱۵۹ سال ۲۰۲۵ درباره مبارزه با مواد مخدر و مواد روان‌گردان در کویت اجرایی شد. این قانون، مقررات قانونی پیشین مربوط به مبارزه با مواد مخدر را لغو کرد و دامنه شریطی را که بر اساس آن جرایم مرتبط با مواد مخدر می‌تواند به صدور حکم اعدام بینجامد، گسترش داد.^{۲۱} بر اساس قانون جدید، مجازات اعدام برای تولید و قاچاق مواد مخدر همراه با شرایط مشدده به یک «مجازات الزامی» تبدیل شده است؛ از جمله در مورد مجرمان سابقه‌دار؛ کسانی که به افراد زیر سن قانونی مواد مخدر می‌فروشند؛ کسانی که برای فروش مواد مخدر از افراد زیر ۱۸ سال یا افراد دارای معلولیت ذهنی استفاده کرده یا برای چنین کاری از جایگاه قدرت خود سواستفاده می‌کنند؛ کسانی که در زندان‌ها، ایستگاه‌های پلیس، مراکز درمان یا بازتوانی معتادان، عبادتگاه‌ها، نهادهای آموزشی یا باشگاه‌های ورزشی مواد مخدر می‌فروشند؛ و در نهایت کسانی که با هدف ارتکاب جرایم موضوع این قانون، یک سازمان مجرمانه تاسیس کرده یا مدیریت آن را بر عهده دارند. این مجازات همچنین در مواردی که فردی، دیگری را وادار به مصرف مواد مخدر کند یا بدون اطلاع او این مواد را به او بخوراند (یا تزریق کند) و این اقدام به مرگ او منجر شود، به صورت اجباری اعمال می‌شود؛ و نیز در مورد کسی که با هدف متهم کردن فردی دیگر به این جرم، مواد مخدر را در وسایل یا مکان او جاسازی یا پنهان کند و این اقدام به اعدام آن فرد بینجامد. برای افرادی که به تولید، کشت، نگهداری، خرید، مبادله یا واردات مواد مخدر با هدف قاچاق، یا فروش و قاچاق آن محکوم شوند، صدور حکم اعدام همچنان در اختیار دادگاه است.

۲۰ نوامبر، هیات وزیران لبنان پیش‌نویس قانون شماره ۲۰۲۵/۱۶۰ درباره لغو مجازات اعدام را بررسی و مورد حمایت قرار داد. این طرح که از سوی هفت نماینده مجلس ارائه شده بود، تا پایان سال همچنان در انتظار رسیدگی در مجلس

^{۲۱} بیانیه شیخ فهد یوسف سعود الصباح، معاون اول نخست‌وزیر و وزیر کشور، به هنگام صدور فرمان قانونی شماره ۲۰۲۵/۱۵۹، گزارش شده در پایگاه اطلاع‌رسانی پلیس کویت، ۳۰ نوامبر ۲۰۲۵، قابل دسترس به زبان عربی در <https://www.moi.gov.kw/main/News/Index/112067>

ملی باقی ماند.

در لیبی انجام هیچ اعدامی تایید نشد؛ با این حال دست کم ۱۳ حکم اعدام در این کشور صادر شد. از این تعداد، ۹ حکم برای جرم قتل، سه حکم برای جرم تجاوز و قتل و یک حکم برای جرم قاچاق مواد مخدر صادر شد.

در تونس، اول اکتبر، صابر بن شوشان به اتهام تلاش برای براندازی حکومت، توهین به رئیس‌جمهور و نشر اکاذیب در فضای مجازی، بر اساس ماده ۷۲ قانون مجازات و فرمان قانونی ۵۴، مجرم شناخته شد و به اعدام محکوم شد. اتهام‌های او بر پست‌هایی در فیس‌بوک مبتنی بود که در آن‌ها او از رئیس‌جمهور انتقاد کرده و برای برگزاری تجمعی اعتراضی فراخوان داده بود.^{۲۲} در پی اعتراض‌های گسترده بین‌المللی، قیس سعید، رئیس‌جمهور تونس، تنها چند روز پس از صدور حکم، او را عفو کرد.^{۲۳} چهار حکم اعدام دیگر برای قتل، دو حکم برای جرایم مرتبط با تروریسم، و ۱۱ حکم برای جرایم مرتبط با تروریسم که به مرگ منجر شده بودند، ثبت شد.

در امارات متحده عربی، سه تبعه هندی، از جمله یک زن، اعدام شدند. همه آن‌ها در پرونده‌هایی جداگانه به اتهام قتل محکوم شده بودند.

در یمن، مجموع اعدام‌های ثبت‌شده سالانه (۵۱ مورد) در مقایسه با سال ۲۰۲۴ (دست کم ۳۸ مورد) و ۲۰۲۳ (دست کم ۱۵ مورد) همچنان روند افزایشی داشت. تمامی اعدام‌هایی که مشخص است در سال ۲۰۲۵ اجرا شده‌اند را دولت به رسمیت شناخته‌شده در سطح بین‌المللی انجام داد و همگی مربوط به شهروندان یمنی بودند. این اعدام‌ها پس صدور احکام اعدام اجباری برای قتل (۴۹ مورد)، و برای تجاوز به فرد زیر ۱۸ سال و قتل او (دو مورد) اجرا شدند.

شمار احکام اعدام ثبت‌شده (۹۴ مورد) در مقایسه با رقم به طور استثنایی بالای سال ۲۰۲۴ (دست کم ۱۵۲ مورد) کاهش یافت. بخش عمده این احکام، یعنی ۸۷ مورد، را مقام‌های حوثی که عملاً کنترل امور را در دست دارند صادر کردند؛ از جمله ۶۲ حکم برای جاسوسی، «همکاری با دشمن» و جرایم امنیتی، چهار حکم برای جرایم مرتبط با مواد مخدر، دو حکم برای قتل، و یک حکم به دلیل پیوستن به یک گروه مسلح وابسته به القاعده و مشارکت در رویدادهایی که به کشته شدن نیروهای امنیتی انجامیده بود. ۱۸ نفر در یک پرونده مشترک، به دلیل اعمال جنسی که جز جرایم شناخته‌شده در سطح بین‌المللی به شمار نمی‌روند، از جمله روابط جنسی با رضایت طرفین میان بزرگسالان هم‌جنس، و نیز جرایم مرتبط با مواد مخدر، به اعدام محکوم شدند. دادگاه‌های تحت کنترل دولت به رسمیت شناخته‌شده در سطح بین‌المللی، برای شش مورد جرایم مرتبط با مواد مخدر و یک مورد جرم سرقت و غارت علیه ارتش، دست کم هفت حکم جدید اعدام صادر کردند.

^{۲۲} عفو بین‌الملل، «تونس: مقام‌ها باید فوراً حکم اعدام به دلیل مخالفت مسالمت‌آمیز را لغو کنند»، ۷ اکتبر ۲۰۲۵.

<https://www.amnesty.org/en/latest/news/2025/10/tunisia-authorities-must-immediately-overturn-death-sentence-for-peaceful-dissent/>

^{۲۳} الجزیره، «تونس مرد محکوم به اعدام به دلیل نوشته‌های فیس‌بوکی را عفو کرد»، ۱۷ اکتبر ۲۰۲۵.

<https://www.aljazeera.com/news/2025/10/7/tunisia-pardons-man-sentenced-to-death-over-facebook-posts>

پیوست ۱ – اعدام‌ها و احکام مرگ ثبت‌شده در

سال ۲۰۲۵

این گزارش تنها کاربرد قضایی مجازات اعدام را پوشش می‌دهد و موارد اعدام‌های فراقضایی را در بر نمی‌گیرد. عفو بین‌الملل فقط ارقامی را گزارش می‌کند که بتواند آن‌ها را تا حد معقول مورد تأیید قرار دهد و ارقام واقعی برای برخی کشورها به‌طرز قابل توجهی بالاتر از آمار منعکس شده در این جاست. برخی کشورها عامدانه در مورد پرونده‌های اعدام پنهان‌کاری می‌کنند و باقی کشورها اطلاعات مرتبط با صدور و اجرای احکام اعدام را یا به طور منظم نگهداری نکرده و یا آن‌ها را در دسترس قرار نمی‌دهند.

هرجا علامت «+» پس از یک عدد در کنار نام یک کشور آمده باشد - مانند تونس (۱۸+) - به این معناست که عفو بین‌الملل ۱۸ مورد اعدام یا صدور حکم اعدام در تونس را تأیید کرده، اما معتقد است که این تعداد بیش از ۱۸ مورد بوده است. هرجا علامت «+» پس از نام یک کشور بدون ذکر عدد آمده باشد - مانند ویتنام (+) - به این معناست که عفو بین‌الملل وقوع اعدام‌ها یا صدور احکام اعدام (بیش از یک مورد) را در آن کشور تأیید کرده، اما اطلاعات کافی برای ارائه یک حداقل رقم قابل اعتماد در دست نداشته است. در محاسبه مجموع‌های جهانی و منطقه‌ای، علامت «+» به‌عنوان عدد ۲ در نظر گرفته شده است، از جمله در مورد چین.

اعدام‌های ثبت‌شده در سال ۲۰۲۵

کشور	تعداد اعدام‌ها	کشور	تعداد اعدام‌ها	کشور	تعداد اعدام‌ها
۱. چین	هزاران	۷. سومالی	+۱۷	۱۳. سودان جنوبی	۱
۲. ایران	+۲۱۵۹	۸. کویت	۱۷	۱۴. تایوان	۱
۳. عربستان سعودی	+۳۵۶	۹. سنگاپور	۱۷	۱۵. عراق	+
۴. یمن	+۵۱	۱۰. افغانستان	۶	۱۶. کره شمالی	+
۵. ایالات متحده آمریکا	۴۷	۱۱. امارات متحده عربی	۳	۱۷. ویتنام	+

تعداد اعدامها	کشور	تعداد اعدامها	کشور	تعداد اعدامها	کشور
		۱	۱۲. ژاپن	۲۳	۶. مصر

پیوست ۲ – کشورهای لغوکننده و ابقاکننده

مجازات مرگ تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵

بیش از سه چهارم کشورهای جهان تا کنون مجازات اعدام را در قانون لغو یا در عمل متوقف کرده‌اند. تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵، آمار مربوطه به صورت ذیل می‌باشد:

کشورهایی که مجازات اعدام را برای کلیه جرائم لغو کرده‌اند: ۱۱۳

کشورهایی که مجازات اعدام را برای جرائم عادی لغو کرده‌اند: ۹

کشورهایی که مجازات اعدام را در عمل متوقف کرده‌اند: ۲۳

کل کشورهای که مجازات اعدام را در قانون لغو یا در عمل متوقف کرده‌اند: ۱۴۵

کشورهای ابقاکننده مجازات اعدام: ۵۴

۱. فهرست ۱۱۳ کشور که مجازات اعدام را برای کلیه جرائم لغو کرده‌اند

۱. آلبانی
۲. آندورا
۳. آنگولا
۴. آرژانتین
۵. ارمنستان
۶. استرالیا
۷. اتریش
۸. آذربایجان
۹. بلژیک
۱۰. بنین
۱۱. بوتان
۱۲. بولیوی
۱۳. بوسنی و هرزگوین
۱۴. بلغارستان
۱۵. بوروندی
۱۶. کیپ ورد
۱۷. کامبوج
۱۸. کانادا
۱۹. چاد
۲۰. جمهوری آفریقای مرکزی
۲۱. کلمبیا
۲۲. کنگو
۲۳. جزایر کوک
۲۴. کاستاریکا
۲۵. ساحل عاج
۲۶. کرواسی
۲۷. قبرس
۲۸. جمهوری چک
۲۹. دانمارک
۳۰. جیبوتی
۳۱. جمهوری دومینیکن
۳۲. اکوادور
۳۳. استونی
۳۴. فیجی
۳۵. فنلاند
۳۶. فرانسه
۳۷. گابون
۳۸. گرجستان
۳۹. آلمان
۴۰. یونان
۴۱. گینه
۴۲. گینه بیسائو
۴۳. هائیتی
۴۴. هندوراس
۴۵. مجارستان
۴۶. ایسلند
۴۷. ایرلند
۴۸. ایتالیا
۴۹. قزاقستان
۵۰. کیریباتی
۵۱. کوزوو
۵۲. قرقیزستان
۵۳. لتونی
۵۴. لیختن‌اشتاین
۵۵. لیتوانی
۵۶. لوکزامبورگ
۵۷. ماداگاسکار
۵۸. مالتا
۵۹. جزایر مارشال
۶۰. موریس
۶۱. مکزیک
۶۲. میکرونزی
۶۳. مولداوی
۶۴. موناکو
۶۵. مغولستان
۶۶. مونته‌نگرو
۶۷. موزامبیک
۶۸. نامیبیا
۶۹. نائورو
۷۰. نپال
۷۱. هلند
۷۲. نیوزلند
۷۳. نیکاراگوئه
۷۴. نیوا
۷۵. مقدونیه شمالی
۷۶. نروژ
۷۷. پالاتو
۷۸. پاناما
۷۹. پاپوا گینه نو
۸۰. پاراگوئه
۸۱. فیلیپین
۸۲. لهستان
۸۳. پرتغال
۸۴. رومانی
۸۵. رواندا
۸۶. ساموآ
۸۷. سان مارینو
۸۸. سائو تومه و پرنسیپ
۸۹. سنگال
۹۰. صربستان
۹۱. سیشل
۹۲. سیرالئون
۹۳. اسلواکی
۹۴. اسلوانی
۹۵. جزایر سلیمان
۹۶. آفریقای جنوبی
۹۷. اسپانیا
۹۸. سورینام
۹۹. سوئد
۱۰۰. سوئیس
۱۰۱. تیمور-لسته
۱۰۲. توگو
۱۰۳. ترکیه
۱۰۴. ترکمنستان
۱۰۵. تووالو
۱۰۶. اوکراین
۱۰۷. بریتانیا
۱۰۸. اروگوئه
۱۰۹. ازبکستان
۱۱۰. وانواتو
۱۱۱. واتیکان
۱۱۲. ونزوئلا
۱۱۳. زامبیا

۲. فهرست ۹ کشور که مجازات اعدام را فقط برای جرایم معمولی لغو کرده‌اند^{۲۴}

۱. اسرائیل، ۲. ال‌سالوادور، ۳. برزیل، ۴. بوركینافاسو، ۵. پرو، ۶. شیلی، ۷. گواتمالا، ۸. زیمبابوه، ۹. گینه استوایی

۳. فهرست ۲۳ کشور که در عمل مجازات اعدام را متوقف کرده‌اند

۱. الجزایر، ۲. برونئی دارالسلام، ۳. کامرون، ۴. اریتره، ۵. اسواتینی، ۶. غنا، ۷. گرانادا، ۸. کنیا، ۹. لائوس، ۱۰. لیبریا، ۱۱. مالاوی، ۱۲. مالدیو، ۱۳. مالی، ۱۴. موریتانی، ۱۵. مراکش/صحرای غربی، ۱۶. نیجر، ۱۷. روسیه^{۲۵}، ۱۸. کره جنوبی، ۱۹. سری‌لانکا، ۲۰. تاجیکستان، ۲۱. تانزانیا، ۲۲. تونگا، ۲۳. تونس

فهرست ۵۴ کشور ابقاکننده مجازات اعدام

۱. افغانستان، ۲. آنتیگوا و باربودا، ۳. باهاما، ۴. بحرین، ۵. بنگلادش، ۶. باربادوس، ۷. بلاروس، ۸. بلیز، ۹. بوتسوانا، ۱۰. چین، ۱۱. کومور، ۱۲. کوبا، ۱۳. جمهوری دموکراتیک کنگو، ۱۴. دومینیکا، ۱۵. مصر، ۱۶. اتیوپی، ۱۷. گامبیا، ۱۸. گویان، ۱۹. هند، ۲۰. اندونزی، ۲۱. ایران، ۲۲. عراق، ۲۳. جامائیکا، ۲۴. ژاپن، ۲۵. اردن، ۲۶. کویت، ۲۷. لبنان، ۲۸. لسوتو، ۲۹. لیبی، ۳۰. مالزی، ۳۱. میانمار، ۳۲. نیجریه، ۳۳. کره شمالی، ۳۴. عمان، ۳۵. پاکستان، ۳۶. فلسطین (دولت فلسطین)، ۳۷. قطر، ۳۸. سنت کیتس و نویس، ۳۹. سنت لوسیا، ۴۰. سنت وینسنت و گرنادین‌ها، ۴۱. عربستان سعودی، ۴۲. سنگاپور، ۴۳. سومالی، ۴۴. سودان جنوبی، ۴۵. سودان، ۴۶. سوریه، ۴۷. تایوان، ۴۸. تایلند، ۴۹. ترینیداد و توباگو، ۵۰. اوگاندا، ۵۱. امارات متحده عربی، ۵۲. ایالات متحده آمریکا، ۵۳. ویتنام، ۵۴. یمن

^{۲۴} در این کشورها هیچ مورد اعدام طی بیش از ده سال گذشته ثبت نشده است.

^{۲۵} روسیه در اوت ۱۹۹۶ اجرای اعدام‌ها را به حالت تعلیق در آورد. با این حال، بین سال‌های ۱۹۹۶ تا ۱۹۹۹ در جمهوری چین اعدام‌هایی اجرا شد.

پیوست ۳ – تصویب معاهدات بین‌المللی تا

تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵

جامعه بین‌المللی چهار معاهده بین‌المللی برای لغو مجازات اعدام تصویب کرده است. یکی از این چهار معاهده مربوط به کل جهان می‌شود و سه معاهده دیگر منطقه‌ای می‌باشند.

آن چه در پی می‌آید، شرحی کوتاه از این چهار معاهده است، به‌علاوه کشورهای عضو این معاهده‌ها و فهرستی از کشورهایی که معاهده‌ها را امضا کرده اما تا تاریخ ۳۱ دسامبر ۲۰۲۵ آن را تصویب نکرده‌اند. کشورها یا از طریق پیوستن به معاهدات و یا از طریق تصویب آن‌ها، به کشورهای عضو بدل می‌شوند. امضای معاهده به‌معنای ابراز تمایل برای عضویت در آن از طریق تصویب آن در تاریخی سپسین است. دولی که عضو معاهدات هستند تحت قانون بین‌الملل موظف می‌شوند مفاد این معاهدات را رعایت کنند و دست به هیچ عملی که موضوع و هدف معاهده امضا شده را زیر پا می‌گذارد، نزنند.

دومین پروتکل اختیاری میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی با هدف لغو مجازات اعدام

«دومین پروتکل اختیاری مربوط به میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی با هدف لغو مجازات اعدام»، که توسط مجمع عمومی سازمان ملل متحد در سال ۱۹۸۹ تصویب شد، دارای دامنه جهانی است. این پروتکل لغو کلی مجازات اعدام را مقرر می‌کند، اما به کشورهای عضو اجازه می‌دهد که در زمان پیوستن به پروتکل، امکان اعمال مجازات اعدام در زمان جنگ را برای خود محفوظ نگه دارند. هر کشوری که عضو میثاق بین‌المللی حقوق مدنی و سیاسی است، می‌تواند عضو پروتکل مذکور بشود.

کشورهای عضو: آلبانی، آندورا، آنگولا، آرژانتین، ارمنستان، استرالیا، اتریش، آذربایجان، بلژیک، بنین، بولیوی، بوسنی و هرزگوین، برزیل، بلغارستان، کیپ ورد، کانادا، شیلی، کلمبیا، کاستاریکا، ساحل عاج، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، جیبوتی، جمهوری دومینیکن، اکوادور، السالوادور، استونی، فنلاند، فرانسه، گابون، گامبیا، گرجستان، آلمان، یونان، گینه بیسائو، هندوراس، مجارستان، ایسلند، ایرلند، ایتالیا، قزاقستان، قرقیزستان، لتونی، لیبریا، لیختن‌اشتاین، لیتوانی، لوکزامبورگ، ماداگاسکار، مالتا، مکزیک، مولداوی، موناکو، مغولستان، مونتنگرو، موزامبیک، نامیبیا، نپال، هلند، نیوزلند، نیکاراگوئه، مقدونیه شمالی، نروژ، فلسطین (دولت فلسطین)، پاناما، پاراگوئه، فیلیپین، لهستان، پرتغال، رومانی، رواندا، سن مارینو، ساؤ تومه و پرنسیپ، صربستان، سیشل، اسلواکی، اسلوانی، آفریقای جنوبی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، تیمور-لسته، توگو، ترکیه، ترکمنستان، اوکراین، بریتانیا، اروگوئه، ازبکستان، ونزوئلا، زامبیا (مجموع: ۹۲).

پروتکل مربوط به کنوانسیون آمریکایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام

«پروتکل کنوانسیون آمریکایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام»، که توسط مجمع عمومی سازمان کشورهای آمریکایی در سال ۱۹۹۰ تصویب شد، لغو کامل مجازات اعدام را مقرر می‌کند، اما به کشورهای عضو اجازه می‌دهد

که در زمان پیوستن به پروتکل، امکان اعمال مجازات اعدام در زمان جنگ را برای خود محفوظ نگه دارند. هر کشور عضو کنوانسیون آمریکایی حقوق بشر می‌تواند عضو این پروتکل شود.

کشورهای عضو: آرژانتین، برزیل، شیلی، کاستاریکا، جمهوری دومینیکن، اکوادور، هندوراس، مکزیک، نیکاراگوئه، پاناما، پاراگوئه، اروگوئه، ونزوئلا (مجموع: ۱۳).

پروتکل شماره ۶ مربوط به کنوانسیون حقوق بشر اروپا برای لغو مجازات اعدام

«پروتکل شماره ۶ مربوط به کنوانسیون (اروپایی) برای حمایت از حقوق بشر و آزادی‌های اساسی (کنوانسیون حقوق بشر اروپا) برای لغو مجازات اعدام»، که توسط شورای اروپا در سال ۱۹۸۳ تصویب شد، لغو مجازات اعدام در زمان صلح را فراهم می‌کند؛ کشورهای عضو ممکن است مجازات اعدام را برای جرایم «در زمان جنگ یا زمان تهدید قریب الوقوع جنگ» حفظ کنند. هر کشور عضو کنوانسیون اروپایی حقوق بشر می‌تواند عضو این پروتکل شود.

کشورهای عضو: آلبانی، آندورا، ارمنستان، اتریش، آذربایجان، بلژیک، بوسنی و هرزگوین، بلغارستان، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، گرجستان، آلمان، یونان، مجارستان، ایسلند، ایرلند، ایتالیا، لتونی، لیختن‌اشتاین، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالتا، مولداوی، موناکو، مونته‌نگرو، هلند، مقدونیه شمالی، نروژ، لهستان، پرتغال، رومانی، سن مارینو، صربستان، اسلواکی، اسلوانی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه، اوکراین، بریتانیا (مجموع: ۴۶).

پروتکل شماره ۱۳ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام در هر شرایطی

«پروتکل شماره ۱۳ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر برای لغو مجازات اعدام در هر شرایطی» که توسط شورای اروپا در سال ۲۰۰۲ تصویب شد، لغو مجازات اعدام در هر شرایطی، از جمله در زمان جنگ یا تهدید قریب الوقوع جنگ را مقرر می‌کند. هر کشور عضو کنوانسیون اروپایی حقوق بشر می‌تواند عضو این پروتکل شود.

کشورهای عضو: آلبانی، آندورا، ارمنستان، اتریش، بلژیک، بوسنی و هرزگوین، بلغارستان، کرواسی، قبرس، جمهوری چک، دانمارک، استونی، فنلاند، فرانسه، گرجستان، آلمان، یونان، مجارستان، ایسلند، ایرلند، ایتالیا، لتونی، لیختن‌اشتاین، لیتوانی، لوکزامبورگ، مالتا، مولداوی، موناکو، مونته‌نگرو، هلند، مقدونیه شمالی، نروژ، لهستان، پرتغال، رومانی، سن مارینو، صربستان، اسلواکی، اسلوانی، اسپانیا، سوئد، سوئیس، ترکیه، اوکراین، بریتانیا (مجموع: ۴۵).

امضاء شده اما تصویب نشده: آذربایجان.

پیوست ۴ - نتایج رأی‌گیری قطعنامه ۶۰/۱۷

شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد، مصوب ۷

اکتبر ۲۰۲۵

۷ اکتبر ۲۰۲۵، شورای حقوق بشر در شصت‌مین نشست خود، قطعنامه ۱۷/۶۰ را تصویب کرد. این قطعنامه در چهل‌وسومین جلسه شورا از طریق رأی‌گیری ثبت‌شده به شرح زیر به تصویب رسید:

آرای موافق - آلبانی، بلژیک، بنین، بولیوی، برزیل، بلغارستان، برون‌دی، شیلی، کلمبیا، کاستاریکا، ساحل عاج، قبرس، جمهوری چک، جمهوری دومینیکن، فرانسه، گامبیا، گرجستان، آلمان، غنا، ایسلند، قرقیزستان، جزایر مارشال، مکزیک، مراکش، هلند، مقدونیه شمالی، رومانی، آفریقای جنوبی، کره جنوبی، اسپانیا و سوئیس (مجموع: ۳۱).

آرای مخالف - چین، اتیوپی، ژاپن، کویت، مالدیو، قطر و سودان (مجموع: ۷).

ممتنع - الجزایر، بنگلادش، جمهوری دموکراتیک کنگو، اندونزی، کنیا، ملاوی، تایلند و ویتنام (مجموع: ۸).

«عفو بین الملل» یک جنبش جهانی

برای حقوق بشر است.

بی عدالتی در حق یک فرد،

مسئله‌ی همه ماست.

با ما همراه شوید

تماس با ما

www.facebook.com/AmnestyGlobal

info@amnesty.org

@AmnestyOnline

+۴۴ ۰۲۰ ۷۴۱۳ ۵۵۰۰

